

El Programa de Trasplantament Pulmonar de Catalunya supera els 1.000 trasplantaments

- Vall d'Hebron és l'únic centre que realitza els trasplantaments pulmonars adults i pediàtrics de Catalunya i l'únic de l'Estat que ho fa en menors de dos anys. Ja s'han fet 1.113 trasplantaments (1.046 en adults i 67 en menors d'edat). És el primer centre de l'Estat i un dels cinc d'Europa que supera als 1.000 trasplantaments pulmonars
- El vicepresident Aragonès ha destacat que “només cinc hospitals europeus han assolit aquesta fita, un èxit de país basat en dos grans pilars: el treball en equip entre tots els professionals implicats i la solidaritat dels donants i els familiars”.
- El primer trasplantament amb èxit es va fer l'any 1990. El 1994 es va realitzar el primer trasplantament bipulmonar, el 1996 es va fer el primer trasplantament en un menor d'edat i el 1998 es posava en marxa el programa de trasplantament pediàtric

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha realitzat 1.113 trasplantaments pulmonars. Es tracta de la culminació del procés iniciat fa 28 anys amb la creació del Programa de Trasplantament Pulmonar de Catalunya, centralitzat a Vall d'Hebron, l'únic hospital que realitza aquest tipus d'intervenció. Dels 1.113 trasplantaments pulmonars realitzats, han estat en adults 1.046 i 67 en pacients pediàtrics. El programa és el més antic i actiu de l'Estat (un de cada quatre trasplantaments pulmonars a l'Estat es fa a Vall d'Hebron) i un dels més importants d'Europa, amb una qualitat d'atenció al pacient al mateix nivell que els centres més importants del món. En ell participen els serveis de Cirurgia Toràctica, Pneumologia i Pneumologia Pediàtrica, Anestesiologia i Reanimació i Medicina Intensiva, amb el suport de Coordinació de Trasplantament. El Programa de Trasplantament Pulmonar de Catalunya atén una població de gairebé 10 milions de persones a Catalunya, l'Aragó i les Illes Balears.

Avui s'ha commemorat que el Programa de Trasplantament Pulmonar de Catalunya ha superat els 1.000 trasplantaments amb un acte a Vall d'Hebron que ha comptat amb la presència del vicepresident i conseller d'Economia i Hisenda, Pere Aragonès, i la secretària de Salut, Laura Pelay. El vicepresident ha destacat que “**només cinc hospitals europeus han assolit aquesta fita, un èxit de país basat en dos grans pilars: el treball en equip entre tots els professionals implicats i la solidaritat dels donants i els familiars**”.

Aragonès també ha volgut posar en valor “**l'excel·lent tasca dels professionals de la salut del nostre país que han seguit prestant el servei en unes condicions que no sempre han estat les millors i que el Govern treballa cada dia per millorar**”. Finalment, el responsable econòmic del Govern ha subratllat que “**tenim una bona taxa de donants a Catalunya però volem que encara sigui més alta. Necessitem que com més ciutadans millor ens comprometem a ser donants**”.

Per la seva banda, el Dr. Vicenç Martínez Ibáñez, gerent de l'Hospital Vall d'Hebron, ha assenyalat que “**superar els 1.000 trasplantaments mostra el compromís de Vall d'Hebron**

per oferir la millor assistència. A Vall d'Hebron, el pacient està en el centre del sistema. I els trasplantaments pulmonars requereixen que molts professionals de diferents especialitats treballin de forma excel·lent per dur a terme aquest tipus d'intervencions de tan alta complexitat”.

Trasplantament pulmonar en adult i en edat pediàtrica

El trasplantament pulmonar està indicat per a pacients que pateixen una insuficiència respiratòria crònica progressiva i irreversible. A més no han de tenir contraindicació per debilitat extrema, càncer o malaltia greu d'algun altre òrgan. Gairebé 4 de cada 10 casos són pacients amb malaltia obstructiva crònica (MPOC), prop del 25% pateixen fibrosi pulmonar idiopàtica i menys d'un 20% fibrosi quística. Aquesta intervenció no només permet allargar la vida dels pacients, també pot incrementar de forma important la seva qualitat de vida. En aquests moments, l'índex de supervivència és del 30% dels pacients a llarg termini i hi ha pacients amb bona qualitat de vida passats 20 d'anys des del trasplantament.

Com ha explicat el Dr. Antonio Román, cap de la Unitat de Trasplantament Pulmonar de Vall d'Hebron, **“comptem amb un equip de professionals altament especialitzat que poden donar resposta a patologies molt complexes. Es tracta de professionals que treballen de forma multidisciplinària i que atenen de forma integral totes les necessitats dels pacients”**. Aquesta atenció multidisciplinària i integral inclou programes específics d'educació perquè els pacients trasplantats aprenguin quins hàbits de vida han de seguir, fisioteràpia per garantir la bona funcionalitat pulmonar, l'atenció a les famílies, ja que el trasplantament també afecta l'entorn del pacient... **“Tot pensat per allargar la vida dels pacients amb la millor qualitat possible, perquè que són pacients que han d'estar sempre sota supervisió mèdica”**, ha afegit el Dr. Antonio Román. Cal destacar que Vall d'Hebron té l'acreditació CSUR (Centres, Serveis i Unitats de Referència) del Ministeri de Sanitat en trasplantament pulmonar infantil i adult des del 2009.

A més, a Vall d'Hebron existeix un Programa de transferència nen-adult per garantir la continuïtat assistencial. En aquest sentit, el Dr. Antonio Moreno, cap de Secció de les Unitats d'Al·lèrgia, Pneumologia Pediàtrica i Fibrosi Quística de Vall d'Hebron, ha assenyalat que **“de cada cent trasplantaments de pulmó, sis són infantils, a causa de patologies com la fibrosi quística, les pneumopaties intersticials o la hipertensió arterial pulmonar”**. Precisament degut al baix nombre de casos, és fonamental comptar amb centres altament especialitzats com Vall d'Hebron per a dur a terme aquests trasplantaments, **“que són d'una elevada complexitat”**, ha remarcat el Dr. Antonio Moreno. En aquest sentit, Vall d'Hebron és l'únic centre a l'Estat i un dels cinc d'Europa que realitza trasplantaments pulmonars en nens menors de 2 anys, i ja n'ha fet 11 d'aquest tipus.

En l'èxit del Programa de Trasplantament Pulmonar de Catalunya la recerca és un dels eixos fonamentals. Com ha assenyalat el Dr. Antonio Román, **“la recerca és traslacional, des de la investigació més bàsica a la clínica, i participem en xarxes internacionals per seguir avançant en aquest àmbit”**.

28 anys de trasplantament pulmonar a Vall d'Hebron

El programa de trasplantament pulmonar a l'Hospital va arrencar l'1 d'agost de l'any 1990, amb la realització de la primera intervenció amb èxit d'aquest tipus a l'Estat. La pacient, una noia de 18 anys afectada per una pneumonitis per hipersensibilitat, va ser operada per l'equip format pels cirurgians Julio Astudillo, Carles Margarit, Joan Teixidor i Joan Solé, amb l'anestesiòloga María Luisa Guillermo. El 1994 es va realitzar el primer trasplantament bipulmonar, el 1996 es fa fer el primer trasplantament en un menor d'edat i el 1998 es posava en marxa el programa de trasplantament pediàtric. 28 anys després de la primera intervenció, el Programa de Trasplantament Pulmonar de Catalunya continua liderant aquest camp a l'Estat.

En aquesta línia, l'any passat es va assolir una nova xifra màxima de trasplantaments, amb 89 pacients (87 adults i 2 pediàtrics), 16 més que el 2016. Es van trasplantar 175 pulmons. Per assolir-ho ha estat necessària la implicació de l'Organització Catalana de Trasplantament (OCATT), l'Organització Nacional de Trasplantament (ONT), i la tasca del personal de transport sanitari i dels cossos de seguretat que col·laboren en tot el procés, sense oblidar la generositat dels donants i les seves famílies. Es tracta, per tant, d'un èxit de tot el sistema sanitari. En aquest sentit, la Dra. Teresa Pont, coordinadora de Trasplantament de Vall d'Hebron, ha remarcat que **“és fonamental seguir conscienciant la població de la importància de la donació d'òrgans per salvar vides”**.

- El primer trasplantament pulmonar amb èxit es va fer l'any 1990
- El 1994 es va realitzar el primer trasplantament bipulmonar
- El 1996 es va realitzar el primer trasplantament en un menor i el 1998 es posava en marxa el programa de trasplantament pediàtric
- El pacient de menys edat en rebre un trasplantament de pulmó va ser un nadó de set mesos
- L'any 2017 vam tornar a superar el rècord de trasplantaments pulmonars, amb 89 pacients (87 adults i 2 pediàtrics)

41 anys de trasplantaments a Vall d'Hebron

El primer trasplantament realitzat a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, un trasplantament renal, es va fer el 13 de gener de l'any 1976. Des de llavors, se n'han fet més de 5.273 trasplantaments d'òrgans. Vall d'Hebron disposa de 9 dels 10 programes de trasplantament existents a l'Estat en adults i infants. L'any 2017 va liderar aquest camp a Catalunya, amb 271 trasplantaments: 118 trasplantaments de ronyó en adults, 13 de ronyó en nens, 36 de fetge en adults, 10 de fetge en nens, 87 de pulmó en adults, 2 de pulmó en nens i 5 de cor en nens. L'Hospital és pioner en la creació de la figura del coordinador de trasplantaments. Aquest 2018, fins al mes de setembre s'han realitzat 268 trasplantaments d'òrgans, dels quals 112 de ronyó en adults i 14 infantils, 80 de pulmó en adults i 5 infantils, 35 de fetge en adults i 15 infantils, i 7 de cor infantils, i hi ha hagut 45 donants d'òrgans i 314 de teixits.